

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора ЗДО № 1
06.09.2025 №61-од

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведженню
з дітьми в ЗДО №1

I. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведженню з дітьми в ЗДО №1 (далі – Положення) розроблено відповідно до Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 року №658, а також Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 року № 585 та іншого чинного законодавства.

1.2. Метою Положення є створення безпечного та доброзичливого освітнього середовища, унеможливлення проявів жорстокого поведження з дітьми, а також формування у працівників навичок своєчасного виявлення, повідомлення та реагування на факти такого поведження.

1.3. Положення є обов'язковим до виконання усіма працівниками закладу, залученими фахівцями та іншими особами, які мають контакт з дітьми під час перебування в закладі.

II. Основні поняття

2.1. У Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному у законодавстві.

жорстоке поведження з дитиною – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою її експлуатації з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини;

складні життєві обставини, в яких перебуває дитина, – умови, що негативно впливають на життя дитини, стан її здоров'я та розвиток (інвалідність, тяжка хвороба, безпритульність, перебування у конфлікті із законом, залучення до найгірших форм дитячої праці, залежність від психотропних речовин, інші види залежності, жорстоке поведження, зокрема

домашнє насильство, у тому числі у разі, коли кривдником є дитина, ухилення батьків, осіб, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків, обставини стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, воєнних дій чи збройних конфліктів тощо), установлені за результатами оцінювання потреб дитини та її сім'ї у соціальних послугах.

III. Превентивна діяльність

3.1. Заклад дошкільної освіти забезпечує реалізацію превентивних заходів шляхом:

- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі, вжиття заходів, необхідних для їх усунення;
- підвищення рівня обізнаності працівників щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми через організацію тренінгів, семінарів, консультацій та інших заходів;
- проведення заходів з формування навичок безпечної поведінки у дітей, пояснення їх прав, способів захисту, контактів для звернення (заняття, тренінги, ігри, театралізовані вистави тощо);
- проведення батьківських зборів, роз'яснювальної роботи серед батьків (законних представників), розповсюдження інформаційних матеріалів про неприпустимість насильства та можливі наслідки;
- розміщення та систематичне оновлення матеріалів на сайті закладу щодо запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- створення візуального інформаційного простору (стенди, плакати, інформаційні матеріали, QR-коди, контакти служб допомоги, контактні номери телефонів).

IV. Права та обов'язки керівника та працівників закладу

4.1. Керівник закладу зобов'язаний:

- затвердити Положення, оприлюднити на сайті закладу, ознайомити з ним працівників та здійснювати контроль за виконанням;
- ознайомити працівників із Положенням до початку їх роботи з дітьми, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи;
- прийняти повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;
- зареєструвати повідомлення в журналі безпеки згідно з додатком 2;
- розглянути повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження;

- у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомити про це батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), письмово повідомити уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей, а також вжити заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого Постановою КМУ від 1 червня 2020 р. № 585 “Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах”;
- не розповсюджувати та не розголошувати інформацію про дитину, щодо якої є ознаки насильства або жорстокого поводження, крім випадків, передбачених чинним законодавством;
- не приймати на роботу з дітьми осіб, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи;
- під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт з дітьми, провести опитування, яке може включати запитання ситуативного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження;
- забезпечувати проведення навчань, тренінгів, тематичних семінарів, профілактичних заходів для дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- взаємодіяти із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- розміщувати на стендах, офіційному веб-сайті закладу та його сторінках у соціальних мережах інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- для проведення інформування дітей, батьків або інших законних представників дітей, працівників залучати експертів, фахівців, зокрема представників органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів

соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологів, соціальних педагогів, фахівців у галузі права, представників громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій (у разі потреби та за запитами).

4.2. Працівники закладу зобов'язані бути уважними до змін у поведінці, зовнішньому вигляді, емоційному стані дітей, що можуть свідчити про ознаки насильства або жорстокого поводження з ними.

4.3. Працівники у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;
- повідомити керівнику та одному з батьків або іншим законним представникам дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитині, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- не розповсюджувати та не розголошувати інформацію про дитину, щодо якої є ознаки насильства або жорстокого поводження, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

4.4. Працівники, які не виконують вимог цього Положення, ухиляються від повідомлення про виявлений або ймовірний факт ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною, можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної або кримінальної відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

V. Прикінцеві положення

5.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом керівника закладу.

5.2. Положення схвалюється на засіданні педагогічної ради.

5.3. Положення чинне до заміни новим.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради

ЗДО №1

01.09.2025 №1

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини

_____ (найменування закладу освіти)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище

_____

ім'я

_____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

• дитина з інвалідністю;

• дитина-сирота;

• дитина, позбавлена батьківського піклування;

• інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище

_____

ім'я

_____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації:

_____
_____
_____
_____
_____
_____

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

- тілесні ушкодження;
- страх, уникання контакту;
- розповіді про образи/тиск;
- інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- поінформовано відповідальну особу закладу;
- поінформовано батьків/інших законних представників;
- поінформовано службу у справах дітей;
- поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- інше: _____.

_____
(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

_____
(дата)

АНКЕТА
анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

- так, завжди;
- інколи;
- ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

- з повагою;
- байдуже;
- іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників закладу, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

- так;
- ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

- так;
- ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле)

---

*Анкета заповнюється зі слів дитини у доступному форматі.

ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи
------------------	--	-----------------------	---------------	-------------------	-------------	-----------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.